

hírek

Ország Lili: *Kislány fal előtt*
1955, olaj, vászon
Rómer Flóris Művészeti és Történeti Múzeum, Vasilescu-gyűjtemény

ELISMERÉSBEN RÉSZESÜLŐ MÚZEUMOK ÉS MUNKATÁRSAIK

¶ Hollandia királya Gerszi Teréznek, a Szépművészeti Múzeum főmuzeológusának a németalföldi művészettel kapcsolatos eredményes kutatómunkája elismeréseként az Orania-nassauai Lovagrend keresztjét adományozta. A Móra múzeum restaurátora, a negyvennégy éve a szakmában és Szegeden dolgozó Pál László kapta a Tömörkény-díjat. Sopron Kultúrájáért díjjal ismerték el a Központi Bányászati Múzeum igazgatója, Kovácsné Bircher Erzsébet munkáját. Középhosszú múzeumi filmek kategóriájában aranydíjat nyert a F@IMP 2.0 fesztiválon a Magyar Nemzeti Múzeum Mátyás Király Múzeuma *A királyok Visegrádja* című filmmel. Rövidfilm kategóriában ezüstdíjat hozott el a Dobó István Vármúzeum *Lőporfüst – Kövek között* című munkája; interaktív multimédia díj kategóriában pedig bronz minősítést nyert a MOME TechLab munkatársai által kifejlesztett Színtükör, amely az Iparművészeti Múzeum *Színekre hangolva* című kiállításának kísérőprojektje. A szeptemberben megnyílt szolnoki RepTár Interaktív Repülőmúzeum érdemelte ki az Év turisztikai attrakciója elnevezésű díjat. Média Építészeti Díjban részesült a Csontváry Múzeumot mint zárandokhelyet elképzelő Nartarchitects, a Narmer Építészeti Stúdió és a BME Építőművészeti Doktori Iskola által megálmodott Rudapithecus

Látványtár pedig különdíjat kapott. A Bálint Ház Hanukatalizátor díját nyerte el innováció kategóriában a *100! – 100 év – 100 tárgy | a Magyar Zsidó Múzeum 100 éve, a Magyar Zsidó Múzeum és Levéltár kiállítása.* (MC)

ELHUNYT MÚZEUMI MUNKATÁRSAKRA EMLÉKEZÜNK

¶ Életének nyolcvanhetedik évében meghalt Fekete Gábor ökológus, botanikus, akadémikus, a Nemzeti Biodiverzitás-megőrzési Program egyik megalapozója. A Magyar Természettudományi Múzeum Növénytárának muzeológusa, majd igazgatóhelyettese volt 1978-ig, később kutató lett az MTA Botanikai Intézetében, emellett tanított, tudományos szakfolyóiratokat szerkesztett, publikált. 1999-ben Széchenyi-díjjal, 2011-ben a Magyar Köztársasági Érdemrend Középkeresztjével tüntették ki.

¶ Hatvanhét éves korában elhunyt Gaskó Béla. Szeged város kiváló rovarásza 1974 óta dolgozott a Móra Ferenc Múzeumban, irányítása alatt virágzott fel újra a múzeum Természettudományi Osztálya. Fáradhatatlanul kutatott a Dél-Alföld régió élővilágát, s létrehozta a legnagyobb vidéki bogárgyűjteményt. Olyan átfogó természeti értékfeltáró programokat indított, melyek megalapozták a dél-alföldi természetes és természetközeli élőhelyek törvényi oltalom alá helyezését. Életművét

a szakma 2006-ban Pro Natura Emlékplakettel ismerte el, 2012-ben megkapta a Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetését, 2013-ban a település lakói Ásotthalom díszpolgárának választották. (MC)

MEGÚJULT KIÁLLÍTÁSOK ÉS MÚZEUMÉPÜLETEK ORSZÁGSZERTE

- ¶ Megnyílt Kalocsán a csaknem kétezer négyzetméternyi kiállítóterű Astriceum Érseki Múzeum, amely az új épületszárnyban kapott helyet; itt mutatják be az egyháztörténeti érseki gyűjtemény gazdag műtárgyállományát. Vácra került a gyenesdiási Vaszkó Ernő-gyűjtemény, a nemzetközi viszonylatban is kiemelkedő művészi öntöttvas-kollekció a Tragor Ignác Múzeum új állandó kiállításán látható. 2017 tavaszától a Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum budai Ganz Ábrahám Öntödei Gyűjteményében is kiállítanak majd további öntöttvas kályhákat és művészi öntöttvas tárgyakat a gyűjteményből. Emlékmúzeum lett a budafoki bányászok és zsellérek egykori barlanglakásaiból, amelyeket a durva mészkőbe vájtak: a korabeli berendezési tárgyak, a kis udvar, a füves tető a múltat idézi a látogatóknak.
- ¶ Átadták a mintegy kétszázmillió forintos kormányzati támogatással felújított Czóbel-kúriát a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Anarcson. Az önkormányzat a tervek szerint emlékszobát rendez be az itt született Czóbel Minka (1855–1947) költő-műfordító emlékére, de lesznek időszakos és művészeti kiállítások is, a dísztermet pedig konferenciák és rendezvények tartására hasznosítják. Csaknem

ötszázmillió forint kormányzati támogatásból újították fel Szombathelyen a Savaria Múzeum homlokzatát, nyílászáróit, fűtésrendszerét és az épület előtti közparkot. S bár az épületet ma kevesebb lépcsőn lehet megközelíteni, az akadálymentesítésről nem szólnak a hírek. (MC)

ÚJ SZERZEMÉNYEKEL GYARAPODÓ INTÉZMÉNYEK

- ¶ Az A-Híd Zrt. székháza udvarában – múzeumokkal és a Hídépítők Egyesületével együttműködve – szabadtéri kiállításon mutatják be a hazai hídépítés történetének mentett elemeit. A Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum átépítése miatt befogadnak több műtárgyat (amelyek egy része a jövőben is a cég kertjében marad), így került a kertbe a régi Erzsébet hídról származó, helyreállított Turul-szobor is. Egy Ikarus 66-os (közismert nevén „farmotoros”) autóbusszal gyarapodott a megújuló Közlekedési Múzeum: a gyár nagy sorozatban gyártott buszait eddig nélkülözte a gyűjtemény. Miután restaurálták, a ma még meglehetősen rossz állapotú jármű a múzeum városligeti épületében nyíló új állandó kiállítás egyik fontos eleme lesz.
- ¶ Különleges műtárggyal gyarapodott a Janus Pannonius Múzeum iparművészeti gyűjteménye: Sárváry-Bene Zoltán egy Mack Lajos által 1906-ban tervezett Zsolnay-vázát ajándékozott a múzeumnak. Egy német házaspár, Jutta és Josef Deinas ősmaradvány-gyűjteményét adományozta a Magyar Természettudományi Múzeum Őslénytani és Földtani Tárának: a külföldi lelőhelyeken talált anyag – néhány kivételtől eltekintve – gerinctelen

ősmaradványokból áll. Legutóbbi tulajdonosa a Houdini Múzeumnak ajándékozta a híres magyar szabadulóművész családjának eredeti Bibliáját. (MC)

ITT AZ ÚJ LÁNCHÍD-ADATBÁZIS

¶ A londoni Institution of Civil Engineers és a Budapesti Történeti Múzeum közreműködésének köszönhetően online is elérhetjük a Lánchíd építéséhez kapcsolódó angol nyelvű dokumentumokat. A virtuális gyűjtemény (bpestchainbridgearchive.com) tartalmazza a Kiscelli Múzeum, a Duna Múzeum, az ICE Archive, a London Metropolitan Archives, a Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára és az MTA anyagának ide vonatkozó gyűjteményi darabjait. A híd tervezője, William Tirney Clark angol építőmérnök hagyatéka nagyrészt megsemmisült, de a híd tervezésével és építésével kapcsolatban számos dokumentum fennmaradt, ezeket nagy felbontásban tanulmányozhatjuk most az adatbázisban. (MANDARCHIV)

DIGITALIZÁLJÁK ÉS KÖZZÉTESZIK A KÖZLEKEDÉSI MÚZEUM KÉPARCHÍVUMÁT

¶ A megújuló Közlekedési Múzeum és a Fortepan képarchívum közös szakmai munka keretében kezdte meg a múzeum fotógyűjteményeinek digitalizálását és népszerűsítését. Az együttműködés keretében a szakemberek feldolgozzák többek között Asbóth Oszkár hagyatékát, az 1912-es Budapest–Konstantinápoly autóverseny képeit, a BHÉV járműparkjáról készült üvegnegatívokat, a Balaton

északi partján épült vasútról készült diapozitívokat vagy Venczel János hajóskapitány fotóit és a hatvanas években a Magyar Hajó- és Darugyártól ajándékba kapott mintegy kétezer páratlan üvegnegatívot. (MMKM)

KULTURÁLIS INTÉZMÉNYEK SZÜNTEK MEG AZ ÉV VÉGÉN

¶ A megszűnő Forster Központ feladatait és személyi állományát a Miniszterelnökség, a Budavári Ingatlanfejlesztő és Üzemeltető Nonprofit Kft., az MMA, a Lechner Tudásközpont vette át. Az Építészeti Múzeum teljes anyaga a Daróczi utcába költözik, ez a helyszín azonban csak a gyűjteménytárolásra és a kiállítások előkészítésére alkalmas, így az MMA tervei között egy tényleges múzeum létesítése szerepel. Az Eszterháza Központ feladatait – közfeladat-ellátási és továbbfoglalkoztatási kötelezettséggel – jogutódlással a Nistema Kereskedelmi és Szolgáltató Nonprofit Kft. látja el, székhelyük valószínűleg az állam által 1,4 milliárd forintért megvásárolt Budakeszi úti Ybl-villa lesz. (MTI)

SÚLYOS SZABÁLYTALANSÁGOKAT TALÁLT AZ ÁSZ

¶ Több megyei hatókörű városi múzeum pénzügyi és vagyongazdálkodása nem felelt meg a törvényi előírásoknak, valamint a kölcsönzött kulturális javak vagyonszámának terén is súlyos hiányosságok voltak, derült ki az Állami Számvevőszék átfogó vizsgálatából. Az ellenőrzések által feltárt jellemző hiányosság volt, hogy a múzeumok nem készítettek stratégiai fejlesztési és beruházási tervet, nem

készült adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzat, a közbeszerzések rendjét nem szabályozták, valamint nem határozták meg a vagyonyilatkozat-tételi kötelezettséget, ha pedig meghatározták, az érintettek nem tettek vagyonyilatkozatot. Jellemző volt továbbá a közbeszerzési eljárás lefolytatásának hiánya, elmaradt vagy nem szabályszerűen történt a teljesítésigazolás, a kötelezettségvállalás pénzügyi ellenőrzése és az utalványozás. A mérleget leltár nem támasztotta alá, valamint több esetben nem készült szerződés a vagyonhasznosításról vagy a kulturális javak kölcsönzéséről. Zajlik a központi költségvetésből fenntartott budapesti múzeumok, például a Magyar Nemzeti Múzeum és a Szépművészeti Múzeum ellenőrzése is. (MTI)

AZ OMMIK ÚJ ONLINE SZOLGÁLTATÁSA

¶ A Magyar Nemzeti Múzeum Országos Muzeológiai Módszertani és Információs Központja folyamatosan frissülő szolgáltatást indított, ennek célja, hogy minden érdeklődő számára könnyen áttekinthető és kereshető formában, korszerű adatvizualizációs eszközökkel tegye hozzáférhetővé a magyar muzeális intézmények (múzeumok, muzeális gyűjtemények és kiállítóhelyek) nyilvános statisztikai adatait. Az intézmények alapadatai (név, szakmai besorolás) az adott évben érvényes működési engedély alapján láthatók a portálon, az éves bontású múzeumi statisztikai adatok pedig grafikonos, táblázatos és néhány kiemelt adatcsoport esetében Google-térképen megjelenő formában is láthatók 2004-től napjainkig. (MUZEUMSTAT.HU)

ELVITTÉK AZ ESTERHÁZY-KINCSEKET AZ IPARMŰVÉSZETIBŐL

¶ Elszállították és az Iparművészeti Múzeum leltárából is törölték az Esterházy-kincstár páratlan értékű, ezüsttálakból, órákból, asztaldíszekből, díszedényekből álló műtárgyegyüttesét. Mivel a fertői kastély nyugati szárnyának felújítása – amelyet a kincsek elhelyezésére kijelöltek – még nem fejeződött be, az Esterházy-kincstár darabjait a hivatalos tájékoztatás szerint az átmeneti időszakban a jelenlegi kiállítási terekben, illetve egy trezorban helyezik el. (HVG)

LEVÁLTOTTÁK ÓZER ÁGNESZT A VAJDASÁGI MÚZEUM ÉLÉRŐL

¶ Ózer Ágnes muzeológus, történész négy évvel ezelőtt vette át az intézmény irányítását, majd 2016-ban, mandátuma lejáta után újabb négyéves időszakra kapott megbízást. A cseréről a tartományi kormányultról kiadott közleményből értesülhetett a nyilvánosság, eszerint ugyanis Drago Njegovant, a Vajdasági Múzeum múzeumi tanácsosát nevezték ki a Vajdasági Múzeum megbízott igazgatójává (VAJMA.INFO)

DIGITALIZÁLJÁK A SZÉKELY NEMZETI MÚZEUM FOTOTÉKÁJÁNAK KÉPEIT

¶ Erdély egyik legjelentősebb fényképgyűjteménye leginkább a Székelyföldet dokumentálja, ám Erdély valamennyi vidékéről vannak benne fotók, képeslapok, és Európa távolabbi vidékeiről, történelmi nevezetességeiről is tartalmaz kisebb kollekciókat. A gyűjtemény

az erdélyi fotográfia története szempontjából is kiemelkedő jelentőségű: Erdély legjelentősebb műtermeinek fényképeit őrzi. A Bethlen Gábor Alap pályázati támogatása korszerű eszközökkel segíti az állagmegóvást, valamint széles körű digitalizálási akciót tesz lehetővé. A szkennelés mellett a képek azonosítása, restaurálása és közzététele is zajlik, a múzeum honlapján keresőmotorok és tematikai csoportok segítik a kutatók és érdeklődők böngészését. (SZNM.RO)

RESTAURÁLTÁK A RAKTÁRBAN ŐRZÖTT GIPSZMODELLT

¶ A rimaszombati Gömör-Kishonti Múzeumban negyvenegy év után újra felavatták Holló Barnabásnak a Magyar Tudományos Akadémia megalapítását ábrázoló restaurált gipszmodelljét, amelynek bronzreliefje a budapesti MTA épületének ékessége. A dombormű 1918-ban került a Gömör-Kishonti Múzeumba, a művész özvegyétől vásárolták meg. „Az Akadémia megalapítása 1825. november 3-án” című dombormű nagyméretű (445 × 193 cm) gipszmodellje alapján 1893-ban készült az MTA székhelyének egyik oldalsó falán elhelyezett bronzöntvény. A felújítás magyar, szlovák és önkormányzati forrásokból valósult meg. (FELVIDEK.MA)

MAGYAR TÁMOGATÁST IS KAP EGY HORVÁTORSZÁGI MŰEMLÉKEGYÜTTES FELÚJÍTÁSA

¶ Elkészült Ács Zsigmond szülőházának felújítási dokumentációja a horvátországi Laskóban. A tudós lelkész, Shakespeare-fordító

több mint kétszáz éves, műemlékként nyilvántartott háza, az újonnan felépített múzeum és a templom épülete, valamint a templom előtti tér és az emléksétány egységet alkot majd, amely köré épülhet a vallási és kulturális turizmus a településen. A projektet többek között a Bethlen Gábor Alap támogatta. (SMU.MESZ.HR)

EMLÉKMŰVET AVATTAK LEMBERGBEN

¶ Az 1944 és 1949 között Sztarij Szamborba hurcolt és elhunyt magyar, valamint német származású emberek emlékére állított szobrot Matl Péter munkácsi szobrász készítette. Kárpátalján szinte nincs olyan magyar és sváb család, amely ne lenne érintett: a lágerben csaknem háromezer magyar és legalább ugyanannyi német származású ember lelte halálát. (KISZO.HHRF.ORG)

FORDÍTÁSSAL LAPOZGATHATÓ AZ ONLINE ABERDEEN BESTIÁRIUM

¶ A varázslatosan illusztrált középkori bestiárium egyike a legnépszerűbb és legdíszebb kódexeknek. Az illuminációk rendkívül változatosak, a legkisebb hangyáktól az elefántokon át a szörnyekig és fönixmadaraikig szinte mindent részletesen megörökítettek. Az állatok ábrázolásával morális jellemzőket akartak hangsúlyozni, de a képeket az állatok anatómiai felépítésének megfigyelésére is alkalmas, akár állattani tankönyvnek is használhatták. A nyolcszáz éves kódexet, amely majdnem négyszáz éve az Aberdeeni

Egyetem (abdn.ac.uk/bestiarium) tulajdonában van, már nem csak lapozgatni lehet, s nagy felbontásban szemügyre venni a csodálatos illusztrációkat, hanem a latin szövegek átíratát és angol nyelvű fordítását is olvashatjuk. (MANDARCHIV)

MOLDVAI CIGÁNY CSALÁDI HAGYATÉKOK DIGITALIZÁLÁSA

¶ A British Library Endangered Archives programja legújabb támogatásának köszönhetően egy moldvai cigány közösség családi hagyatékanyagát böngészhetjük online. A támogatási program segítségével az 1940-es évekből vagy azelőttől származó családi hagyatékokat rendszereztek és digitalizáltak. Fényképfelvételek, kéziratok, folyóiratok, meghívók és egyéni munkaszerződések is találhatóak a gyűjteményben. Leginkább a családi eseményeket (temetés, esküvő, egyéb összejövetelek) megőrkítő fotográfiákkal találkozhatunk. A begyűjtött darabokat a Moldvai Tudományos Akadémia Kulturális Örökség-hivatala és a Moldvai Köztársaság Nemzeti Levéltára veszi gondozásába. Ezzel a Délkelet-Európával és az itt élő cigány kisebbséggel foglalkozó szakemberek számára is könnyebben kutathatóvá válik a moldvai roma kisebbségek története. (MANDARCHIV)

FERENC PÁPA NŐT NEVEZETT KI A Vatikáni Múzeum Élére

¶ Az 1996 óta a Vatikáni Könyvtárban dolgozó Barbara Jatta olasz művészettörténész az első nő a történelem során, aki betölti ezt

a posztot. A múzeum a világ egyik leglátogatottabb művészeti intézménye, 2015-ben nagyjából hatmillió látogatót vonzott, és előkelő helyet foglal el a világ tíz legnépszerűbb múzeuma között. A Vatikáni Múzeum adja a Szentszék egyik legnagyobb bevételét is: bruttó 311 millió dollárt, ami 41 millió dolláros nettó hasznot jelent évente.

¶ Hét éven át tartó felújítás után újra megnyitotta kapuit a nagyközönség előtt a Vatikáni Múzeumhoz tartozó Museo Chiaramonti új szárnya (Braccio Nuovo). A Museo Chiaramonti VII. Piusz pápáról (1800–1823), polgári nevén Barnaba Chiaramontiról kapta a nevét, aki 1807-ben építtette a gyűjteménynek helyet adó, hatvannyolc méter hosszú palotát. Az új szárnyat 1822-ben kapcsolták az épülethez, ahol antik római szobrokat és görög alkotások római másolatait állították ki. A mostani munkálatok 1,6 millió euróba (csaknem félmilliárd forintba) kerültek, a száznegyven szobor restaurálására pedig további hétszáz ezer eurót (217 millió forintba) kellett előteremteni. A költségeket részben a hívek adományaiból fedezték. (MC)

MÚZEUMLÁTOGATOTTSÁGI ÖSSZEGZÉSEK A VILÁG MINDEN TÁJÁRÓL

¶ Jelentősen csökkent a Louvre látogatóinak száma 2016-ban. A világhírű párizsi múzeumot a Franciaországban az utóbbi időben elkövetett terrortámadások és a nyári árvíz miatt tizenöt százalékkal kevesebben keresték fel, mint egy évvel korábban. A látogatószám csökkenése ellenére a párizsi Louvre még így is a legnépszerűbb francia kulturális

intézmény a külföldiek körében. Egy másik párizsi múzeum, a Pompidou Központ viszont a tavalyelőttihez képest kilenc százalékkal, 3,33 millióra növelte látogatóinak számát 2016-ban; ott is csökkent a külföldi látogatók száma, viszont több francia kereste fel az intézményt.

¶ Több mint hárommillió látogatót fogadott a madridi Prado 2016-ban, a látogatók száma 12,5 százalékkal növekedett – a növekedés elsősorban a Hieronymus Bosch életművéből rendezett kiállításnak köszönhető. A második leglátogatottabb spanyol képtár 2016-ban a bilbaói Guggenheim Múzeum volt, ahol 1,16 millióan jártak, míg a Thyssen-Bornemisza Múzeum a harmadik helyen zárta az évet egymillió-hatvanezer látogatójával.

¶ Az előző évinél 1,2 millióval többen váltottak jegyet az olaszországi állami múzeumokba, ami négyszázalékos növekedés. A bevétel még ennél is sokkal jobban nőtt, tizenkét százalékkal (18,5 millió euróval) 172 millió euróra (53 milliárd forint). (MTI)

MEGKERÜLTEK AZ ELRABOLT FESTMÉNYEK, MÁSOKAT VISZONT VISSZAKÖVETELNEK

¶ Az olasz kulturális miniszter maga szállította haza szerdán Ukrajnából azt az idén májusban megtalált tizenhét barokk és reneszánsz festményt, köztük Tintoretto, Rubens és Mantegna remekműveit, amelyeket tavalyelőtt novemberben raboltak el egy veronai múzeumból. Az ukrán elnök egy kijevi ceremónián adta át a legkevesebb 16 millió euró (4,9 milliárd forint) összértékű műkincseket, amelyeket az ukrán–moldovai határvidéken találtak

meg májusban az ukrán hatóságok. Az olaszok visszakövetelnek a második világháborúban Firenzéből eltűnt nyolc reneszánsz festményt (köztük Tiziano, Tintoretto és Veneziano egy-egy képét) a szerbektől, a képeket valószínűleg Hermann Göring náci birodalmi marsall megbízásából vásárolták meg műkereskedők. A háború után a festményeket tisztázatlan körülmények között nem Olaszországnak szolgáltatták vissza, hanem Jugoszláviának adták át. A nyolc festmény 2004-ben már visszakerült Olaszországba, a Belgrádi Nemzeti Múzeum kölcsönadta azokat egy bolognai és bari kiállításra, de utána visszaadták őket Szerbiának annak ellenére, hogy a művek szerepeltek a keresett műkincsek listáján. (MTI)

MÁR A TEGNAPI TÁRGYAK IS MÚZEUMI TÁRGYAKKÁ VÁLNAK A MAI VILÁGBAN

¶ Az év elején kiállítják a londoni Tudomány Múzeumában azt az úrkabint, amellyel Tim Peake brit űrhajós eljutott a Nemzetközi Űrállomásra, majd 186 nap után, 2016 júniusában visszatért a Földre. A múzeum igazgatója szerint az űrkapszula páratlan darabja lesz a kollekciónak, sokat jelent majd a fiatal látogatóknak is, akik Peake nyomába szeretnének lépni.

¶ Burkinivel, vagyis a teljes testet elfedő fürdőruhával, valamint az első, menekültekből álló olimpiai csapat számára tervezett zászlóval és a Brexitet népszerűsítő szórólappal bővült a londoni Victoria and Albert Museum gyűjteménye, amelyben a 2016-os év legégetőbb témáival kapcsolatos tárgyak szerepelnek.

¶ A bonni Történelem Háza (Haus der Geschichte) fontolgatja, felvegye-e gyűjteményébe a berlini karácsonyi vásáron hírhedtté vált gyilkos járművet, amellyel egy az Iszlám Állam terrorszervezethez tartozó terrorista tizenkét embert mészárolt le tavaly decemberben. A múzeum egyébként is kiállítja a szélsőbal- és szélsőjobboldali terrorcsoportok támadásainak emlékeit, s még a New York-i ikertornyokból is őriz gyűjteményében egy darabot. (MTI)

TIZENÖT ÉV UTÁN TÁVOZIK POSZTJÁRÓL A PRADO LEGSIKERESEBB IGAZGATÓJA

¶ Miguel Zugaza – amint utódjáról dönt az illetékes bizottság, és kinevezését jóváhagyja a spanyol kormány – visszatér a bilbaói szépművészeti múzeum élére. Zugaza megreformálta a Prado működését, az intézmény épületét korszerűsítette és bővítette, s ezzel jelentősen növelte a múzeum ismertségét és népszerűségét. A látogatók száma ez idő alatt egymillióval nőtt. A múzeum történetének eddigi legsikeresebb tárlata lett a Hieronymus Bosch életművéből tavaly rendezett, majdnem négy hónapig tartó kiállítás, amelyet csaknem 590 ezren láttak. (MTI)

A VILÁG TÍZ LEGMENŐBB MÚZEUMA AZ INSTAGRAM FELHASZNÁLÓI SZERINT

¶ Közétették, hogy melyek voltak azok a múzeumok 2016-ban, ahonnan a legtöbb fotót posztolták az Instagramra. A meglehetősen Amerika-központú listán azért a Louvre

áll az első helyen, a New York-i Metropolitan Museum of Art, a Museum of Modern Art, a Los Angeles-i County Museum of Art és a The Broad követi, majd a World Trade Center 9/11 emlékmű, az American Museum of Natural History, a Whitney Museum of American Art, a British Museum és a The Art Institute of Chicago következik. (NEWS.ARTNET.COM)

KIJEVNEK ÍTÉLTÉK MEG A HOLLANDIÁBAN REKEDT MŰKINCSEKET

¶ A kulturális örökségről szóló UNESCO-szerződésben foglaltak alapján Ukrajnának kell visszaszolgáltatni azokat a felbecsülhetetlen értékű szkíta arany műkincseket, amelyeket holland múzeumok 2014 elején a Krím félsziget múzeumaiból kölcsönöztek ki, de a félsziget orosz bekebelezése után tulajdonjuk vita tárgyává vált – így döntött az ügyben eljáró holland bíróság. A bíróság hosszú vita végére tett pontot döntésével, amely szerint a kincsek az ukrán állam tulajdonát képezik, és nem azt a négy krími múzeumot illetik meg, ahonnan származnak. A döntés ellen a krími múzeumok fellebezhetnek. (MTI)

ÚJ KORSZAK KEZDŐDHET A RESTITÚCIÓ TÖRTÉNETÉBEN

¶ A második világháború alatt az európai műkincsek mintegy ötödének nyoma veszett, mivel a náci elrabolták, ám háromszázezer értékes műtárgy még mindig nem került vissza eredeti tulajdonosához – ezek múzeumokban vagy magángyűjteményekben lehetnek. Az Egyesült Államok kongresszusa

elfogadott egy új törvényt, amely megkönnyíti és felgyorsítja a nácik által elrabolt műtárgyak visszaadását egykori tulajdonosaiknak. A 2026-ig hatályban levő jogszabály szerint nem az elrablástól, hanem a műtárgy megtalálásától számított hat éven belül követelhető vissza a műtárgy jogi úton, s az elévülés miatt korábban nem érvényesíthető igényeket is újra lehet tárgyalni. A világ számos országában – így Magyarországon is – többek között az elévülésre hivatkozva tagadták meg sok esetben a műtárgyak kiadását az örökösöknek. (NAPI.HU)

ÁTMENETI KIÁLLÍTÓTERET KAP A FELÚJÍTÁS IDEJÉRE A BERLINI PERGAMON MÚZEUM

¶ A belépőjegyekből származó bevételből fedezi a költségeit a stuttgarti magánvállalkozás, mely a Múzeum-szigettel szemben megépíti az ideiglenes kiállítóteret. Így mindenki jól jár, hiszen a látogatók a 2023-ig tartó felújítás ideje alatt is megismerkedhetnek Pergamon ősi ókori várossal. Az új épület a tervek szerint 2018 tavaszán nyílik, s az oltár egyes részein kívül Yadegar Asisi berlini művész Pergamonról készített panorámaképe és a Pergamon-oltár háromdimenziós rekonstrukciója próbálja meg érzékeltetni a monumentális építményt. (MTI)

BORÍTÉKBAN, NÉVTELENÜL ÉRKEZTEK A RITKASÁGOK

¶ Az ír nemzeti múzeumba nemrégiben egy rejtélyes küldemény érkezett: a barna borítékon nem szerepelt sem feladó, sem postabélyegző,

a csomagban azonban két bronzkori baltafejet és több viking ékszer is találtak. A dublini múzeum munkatársai arra gyanakszanak, hogy a tárgyakat legalább három helyen találhatta egy – feltehetően külföldi – amatőr régész fémkeresővel, ez pedig illegális az ország területén. A múzeum szakértői ennek ellenére azt remélik, hogy jelentkezik még az ismeretlen feladó, mert munkájukat nagyban segítené, ha megtudnák, hogy pontosan honnan kerültek elő a leletek, amelyek közül az egyik több mint négyezer éves. (BBC)

ÚJ ÉPÜLETBEN A LONDONI DESIGN MUSEUM, BŐVÜLT A TERMÉSZETTUDOMÁNYI MÚZEUM

¶ A Victoria and Albert Museum és a Természettudományi Múzeum közelében várja a látogatókat a Design Museum új épülete, a 83 millió font költségvetésű projekt keretében kialakított, tízezer négyzetméternyi tér háromszor annyi, mint amennyi a múzeum korábbi, Temze-parti otthonában volt. Az épület belső tereit John Pawson, a pannonhalmi bazilika belső átalakítását is tervező építész és a Rem Koolhaas nevével fémjelzett holland OMA tervei alapján építették át.

¶ A londoni Természettudományi Múzeum új szárnyát, amelynek épülete a matematika szépségét hivatott bemutatni a látogatóknak, viszont a még tavaly márciusban elhunyt Zaha Hadid tervezte csodásan hullámszerű, lilás-rózsaszínes dizájnnal. A Winton Gallery kiállítási területe – amelynek egyik fő díszítőeleme egy repülőgép – tökéletesen megmutatja, hogy a matematika jelen van a mindennapi életben. (MC)

